Lietas Nr. 11210047214
Lietas arhīva Nr. K16-0274-15/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2015.gada 9.novembrī

Jēkabpils rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese I.Tumanova,
ar tiesas sēdes sekretāri I.Baltmani,
piedaloties prokurorei I.Gailei,
aizstāvei – zvērinātai advokātei A.Rozenbergai,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā **/pers. A/**, personas kods /pers.kods/, un **/pers. B/**, personas kods /pers.kods/, apsūdzēti noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta 3.daļā. Tiesas izmeklēšanā tiesa

k o n s t a t ē j a

[1] **/pers. A/ un /pers. B/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), kas izdarīta personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, iekļūstot telpā, šādos apstākļos:**

2014.gada 31.maijā ap plkst.13:00 – 15:00, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers. B/ un /pers. A/, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, mantkārīgu motīvu vadītas, zādzības izdarīšanas nolūkā, atnāca līdz mājai /adrese/, kur saskaņā ar lomu sadali /pers. A/ caur atvērtu logu iekļuva dzīvoklī Nr.3, bet /pers. B/ palika sardzē pie loga un saņēma /pers. A/ padotās /pers. C/ nozagtās mantas: datoru HP DC7700 120,94 *euro* vērtībā, datora monitoru 123,79 *euro* vērtībā, datora peli 4,98 *euro* vērtībā. /pers. A/ un /pers. B/ izdarītās zādzības rezultātā /pers. C/ nozaga tika nodarīts materiālais zaudējums par kopējo summu 249,71 euro.

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ un /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta 3.daļā.

[2] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētā /pers. A/ un apsūdzētā /pers. B/ savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā visā viņiem izvirzītajā apsūdzībā, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, piekrita pieteiktā kaitējuma kompensācijai par mantisku zaudējumu 249,71 *euro* apmērā, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi.

Apsūdzētās /pers.B/ aizstāve zvērināta advokāte A.Rozenberga norādīja, ka piekrīt pierādījumu pārbaudes neveikšanai tiesas izmeklēšanā.

Cietušais /pers.C/ uzturēja pieteiktā kaitējuma kompensācijas pieteikumu un piekrita pierādījumu pārbaudes neveikšanai tiesas izmeklēšanā.

Prokurore izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi.

Tiesa, ievērojot izteiktos viedokļus, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētie atzina savu vainu visā viņiem izvirzītajā apsūdzībā, atzina mantiskā kaitējuma kompensāciju un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzēto vainīgumu un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tiesas sēdē apsūdzētiem izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas. Tiesa konstatē, ka apsūdzētajam celtā apsūdzība atbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta noteikumiem un ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētā faktiskās darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas, jo apsūdzētais izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) no telpas, lietā ir pierādīts apsūdzēto vainīgums.

[3] Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude netika veikta, tad saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta 3.daļas nosacījumiem pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Atzīstot apsūdzēto vainīgumu par pierādītu, noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētie ir sodāmas, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

[4] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta 3.daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzēto personu raksturojošie dati.

[4.1] Apsūdzētā /pers. A/ dzimusi /datums/, tātad uz noziedzīgā nodarījuma brīdi bija pilni 20 gadi. Apsūdzētajai ir deklarēta dzīvesvieta *(lietas 92.lp.)*. Par noziedzīgiem nodarījumiem iepriekš nesodīta *(lietas 91.lp.)*.

Apsūdzētā tiesas sēdē paskaidroja, ka ir pabeidza 8 klases. Apgādībā 2 mazgadīgi bērni 2 un 4 gadu vecumā. Šobrīd nestrādā. Veselības stāvoklis labs, nav tādu traucējumu, kas liegtu strādāt fizisku darbu. Cietušajam neatvainojas. Norādīja, ka iepriekš strādāja "Maxima".

[4.2] Apsūdzētā /pers. B/ dzimusi /datums/, tātad uz noziedzīgā nodarījuma brīdi bija pilni 20 gadi. Apsūdzētajai ir deklarēta dzīvesvieta *(lietas 90.lp.)*. Par noziedzīgiem nodarījumiem iepriekš nesodīta *(lietas 89.lp.)*.

Apsūdzētā tiesas sēdē paskaidroja, ka viņa pabeidza 9 klases, nestrādā, šobrīd atrodas grūtniecības 6.mēneša stāvoklī, ko apstiprina lietā iesniegtie medicīnas dokumenti *(lietas 123.-127.lp.)*. Dzīvo no bezdarbnieku un bērnu pabalsta, jo apsūdzētajai ir 3 mazgadīgi bērni (5, 4 un 2 gadu vecumā). Norādīja, ka naudas trūkums pamudināja uz noziedzīgajiem nodarījumiem. Izdarīto nožēlo. Apsolīja cietušajam atlīdzināt zaudējumus.

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu apsūdzētajiem ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 175.panta 3.daļas sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta 2.daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[5.1] Vērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta 4.daļu izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas klasificējams, kā smags noziegums.

Noziedzīgā nodarījuma raksturu nosaka apdraudēto interešu (nodarījuma objekta) nozīmīgums, proti "jo nozīmīgāks ir noziedzīgā nodarījuma objekts, tas ir, ar Krimināllikumu aizsargātā interese, jo kaitīgāks ir attiecīgais noziedzīgais nodarījums" *(sal. Krastiņš U. Liholaja V., Niedre A. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U.Krastiņš – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 93.lp.)*.

Tiesa atzīst, ka izdarītā noziedzīgā nodarījuma objekts ir fizisko personu mantiskās intereses, jo apdraud šo personu mantas valdījuma, lietojuma un rīcības tiesības. Vienlaicīgi tiesa ņem vērā no Kriminālprocesa likuma 7.panta izrietošo kriminālprocesa pamatprincipu – par Krimināllikuma 175.panta 3.daļā paredzēto nodarījumu kriminālprocesu veic neatkarīgi no personas gribas, kurai nodarīts kaitējums. Tas nozīmē, ka kriminālprocess tiek veikts sabiedrības interesēs, jo noziedzīgā nodarījuma rezultātā tiek radīts sabiedrības interešu apdraudējums.

Noziedzīgo nodarījumu rezultātā radīts mantisks zaudējums.

[5.2] Vērtējot ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu, tiesa konstatē, ka apsūdzēto noziedzīgās rīcības rezultātā cietušajam radīts materiāls zaudējums 249,71 *euro* apmērā. Cietušais pieteica mantiskā kaitējuma kompensāciju 249,71 *euro* apmērā. Līdz sprieduma taisīšanas brīdim kaitējums nav atlīdzināts. Apsūdzētās nav arī atvainojušas cietušajam.

[5.3] Vērtējot apsūdzēto personības, tiesa ņem vērā spriedumā minēto raksturojošo informāciju par apsūdzēto personībām, pašu apsūdzēto paskaidroto raksturojošo ziņu pārbaudes gaitā tiesas izmeklēšanā.

Izvērtējot lietā noskaidroto apsūdzēto raksturojošo informāciju un ņemot vērā to, ka apsūdzētie savu vainu atzina un izdarīto nožēlo, tiesa secina, ka apsūdzētie ir sapratuši izdarītā noziedzīgā nodarījuma prettiesiskumu un tā sekas. Pozitīvi vērtējama apsūdzēto apzināšanās un apņemšanās turpmāk nepieļaut likumpārkāpumus.

[5.4] Nosakot piemērojamā soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzēto atbildību ietekmējošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 2.daļu tiesa par apsūdzēto mīkstinošo apstākli atzīst to, ka apsūdzētās atzīst savu vainu noziedzīgā nodarījuma

izdarīšanā un izdarīto nožēlo.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu apsūdzēto atbildību pastiprinošie apstākļi netika konstatēti.

[6] Nosakot soda veidu un mēru, tiesa papildus iepriekš konstatētajiem apstākļiem ņem vērā Krimināllikuma 35.panta 2.daļā noteikto soda mērķi – aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializētu sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Par Krimināllikuma 175.panta 3.daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likums paredz alternatīvu iespēju pamatsodu noteikšanai. Krimināllikuma 175.panta 3.daļas sankcija paredz sodu ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Krimināllikuma 40.pants noteic, ka piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespriežot pamatsodu piespiedu darba veidā, apsūdzētais tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības, un piespiedu darbs ir sabiedrībai būtiski lietderīgāks nekā brīvības atņemšanas sods, piespiedu darba izciešanas rezultātā apsūdzētais tiks motivēts laboties. Piespiedu darbs nav piemērojams darbnespējīgām personām.

Tādējādi tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā apsūdzētajai /pers. A/ nosakāms pamatsods – piespiedu darbs, iesaistot apsūdzēto sabiedrībai nepieciešamajos darbos, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba brīvajā laikā un bez atlīdzības. Apsūdzētajai izskaidrots, ka ļaunprātīgas piespiedu darba neizpildes gadījumā, piespiedu darbs var tikt aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Savukārt ņemot vērā apsūdzētās /pers. B/ personību raksturojošos datus, apstākli, ka šobrīd viņa atrodas 6.grūtniecības mēnesī, tiesa atzīst, ka apsūdzētā atzīstama par darbnespējīgu personu, tādēļ viņai piespriežams sods brīvības atņemšana, piemērojot Krimināllikuma 55.panta noteikumus, jo tiesa uzklausot apsūdzēto tiesas izmeklēšanā, kā arī ņemot vērā to, ka apsūdzētā iepriekš nav sodīta, ieguva pārliecību, ka apsūdzētā pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Izvērtējot minēto, kas noskaidrots par izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzēto personības un pārējiem apstākļiem, kas ņemami vērā pie soda veida un mēra noteikšanas, tiesa uzskata, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, šajā kriminālprocesā apsūdzētajām nosakāms Krimināllikuma 175.panta 3.daļas soda sankcijā paredzētais sods:

– apsūdzētajai /pers. A/ nosakāms sods piespiedu darba veidā uz 160 stundām;

– apsūdzētajai /pers. B/ nosakāms sods brīvības atņemšanas veidā uz 4 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta nosacījumiem /pers. B/ brīvības atņemšanas sods nosakāms nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 mēnešiem.

[7] Apsūdzētās /pers. A/ izciestā soda termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2015.gada 31.marta līdz 2015.gada 2.aprīlim - trīs dienas, kas saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktam atbilst 24 piespiedu darba stundām.

Apsūdzētās /pers. B/ izciestā soda termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2015.gada 7.aprīļa līdz 2015.gada 8.aprīlim (divas dienas).

[8] Izvērtējot Krimināllikuma 175.panta 3.daļas sankcijā paredzēto mantas konfiskācijas piemērošanas lietderību, tiesa secina, ka papildsods – mantas konfiskācija apsūdzētajiem nav piemērojama. Mantas konfiskācija panta sankcijā nav paredzēta kā obligāti piemērojams papildsods. Lietas materiālos nav informācijas par to, vai apsūdzētajiem pieder kustama vai nekustama manta, kas būtu pakļaujama konfiskācijai.

[9] Kriminālprocesa likuma 351.pants paredz, ka cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 22.pantu personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, tiek garantētas procesuālās iespējas materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Saskaņā ar Kriminālprocesa 350.panta 1.daļu, kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par mantisko zaudējumu.

Cietušais pieteica mantiskā kaitējuma kompensāciju 249,71 *euro* apmērā *(lietas 38.lp.)*. Apsūdzētas tiesas sēdē pilnībā atzina pieteikto kompensāciju. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 352.panta 4.daļas nosacījumiem, tiesa atzīst, ka pieteiktā mantiskā kompensācija ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Tiesa atzīst, ka neskatoties uz to, ka cietušais izvēloties tiesas debatēs neizteikties, nezaudē tiesības uz likumā noteiktajā kārtībā pieteikto kaitējuma kompensāciju. Tiesa nepiekrīt aizstāves A.Rozenbergas viedoklim, ka šajā gadījumā kompensācija cietušajam nebūtu nosakāma. Kriminālprocesa likuma 506.panta 2.daļa paredz cietušā tiesības nevis pienākumu izteikties tiesas debatēs par kaitējuma atlīdzību un apsūdzētajam piemērojamo sodu. Līdz ar to, apstāklis, ka cietušais izvēlējās neizmantot tiesības izteikties tiesas debatēs, neietekmē viņa tiesības uz kaitējuma atlīdzību noteikšanu tiesas spriedumā.

[10] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta 1.daļas 4.punktu procesuālie izdevumi lietā ir izdevumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu. Saskaņā ar paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu procesuālie izdevumi par juridiskās palīdzības sniegšanu lietā sastāda 140,88 *euro*.

Kriminālprocesa likuma 368.panta 1.daļa noteic, ka procesuālos izdevumus ar tiesas nolēmumu piedzen no notiesātajiem, izņemot šā panta trešajā, ceturtajā, piektajā un sestajā daļā minētos gadījumus. No Kriminālprocesa likuma 368.panta 4.daļas izriet, ka procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem, ja persona, no kuras tie piedzenami, ir maznodrošināta, kā arī tad, ja piedziņa var būtiski ietekmēt to personu mantisko stāvokli, kuras atrodas notiesātā apgādībā.

Ņemot vērā apstākli, ka apsūdzētās /pers. B/ aprūpē ir 3 mazgadīgi bērni un šobrīd viņa atrodas 6.grūtniecības mēnesī, tiesa atzīst, ka ir piemērojami Kriminālprocesa likuma 368.panta 4.daļas noteikumi un apsūdzētā /pers. B/ ir atbrīvojama no procesuālo izdevumu segšanas par valsts nodrošināto juridisko palīdzību.

[11] Apsūdzētajai /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – saglabājams līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai. Apsūdzētajai /pers. B/ piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā – saglabājams līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai. Tiesa atzīst, ka nav zudis vai mainījies šī drošības līdzekļa piemērošanas pamats, nav mainījušies tā piemērošanas nosacījumi, kā arī nav noskaidroti citi apstākļi, kas noteica drošības līdzekļa izvēli.

[12] Lemjot par galīgo rīcību ar lietā esošajiem lietiskajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka lietiskie pierādījumi – 1 pirkstu pēda, 2 microsilpastas attēlojumi ar pirkstu pēdām – iznīcināmi.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.-530.pantu tiesa

n o s p r i e d a

1. Atzīt **/pers. A/**, personas kods /pers.kods/, par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta 3.daļā un sodīt viņu ar piespiedu darbu uz 160 stundām, bez mantas konfiskācijas.
2. Ieskaitīt /pers. A/ izciestā soda termiņā aizturēšanā pavadīto laiku no 2015.gada 31.marta līdz 2015.gada 2.aprīlim - trīs dienas, kas saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktam atbilst 24 piespiedu darba stundām.
3. Atzīt **/pers. B/**, personas kods /pers.kods/, par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta 3.daļā un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.
4. Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta nosacījumiem, /pers. B/, personas kods /pers.kods/, brīvības atņemšanas sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 (sešiem) mēnešiem.
5. Ieskaitīt /pers.B/ izciestā soda termiņā aizturēšanā pavadīto laiku no 2015.gada 7.aprīļa līdz 2015.gada 8.aprīlim (divas dienas).
6. Drošības līdzekli /pers. A/ – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – saglabāt līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.
7. Drošības līdzekli /pers. B/ – nodošana policijas uzraudzībā – saglabāt līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.
8. Lietiskos pierādījumus: 1 pirkstu pēda, 2 microsilpastas attēlojumi ar pirkstu pēdām – iznīcināt.
9. Piedzīt no /pers. A/ un /pers. B/ solidāri /pers. C/ labā kompensāciju par mantisko zaudējumu 249,71 *euro* apmērā.
10. Atbrīvot /pers.B/no procesuālo izdevumu piedziņas par valsts nodrošinātās juridisku palīdzību kriminālprocesā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 dienu laikā, iesniedzot sūdzību (protestu) Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā tikai daļā par piespriesto sodu, noteikto kaitējuma kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem.

Pilna sprieduma pieejamības datums – 2015.gada 23.novembris.

Tiesnese I.Tumanova